

Posudek na diplomovou práci

DVOŘÁKOVÁ, Nina (2008): *Senioři v centru Prahy*. Univerzita Karlova v Praze. Přírodovědecká fakulta. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. 120 stran (včetně devíti příloh).

Diplomová práce Niny Dvořákové rozebírá aktuální téma kvality života seniorů v centru Prahy. Úvodní část práce je napsána srozumitelně, autorka si klade dva cíle, které se rozpadají do tří výzkumných otázek zaměřených na vývoj počtu, struktury a rozmístění seniorů a subjektivní vnímání kvality života seniory v centru Prahy. K tomuto účelu je uzpůsobena struktura práce, která je logická a vyvážená. Výjimkou je pouze kapitola 3, kterou tvoří dvě strany a mohla by být integrována do úvodu, popř. první dva odstavce také do následující metodické kapitoly. Za výzkumnými otázkami následují i jednoduché pracovní hypotézy. U hodnocení koncentrace seniorů není zřejmé, zda je větší soustředění seniorů na jednom místě spíše negativní nebo pozitivní, případně, proč se této otázce věnovat. Částečné vysvětlení je obsaženo až na straně 69.

Druhá kapitola nabízí kvalitní přehled o přístupech k hodnocení kvality života se zvláštní pozorností věnovanou geografickému výzkumu. Na některých místech by bylo vhodné doplnit citace jako příklady studií zaměřených na různé přístupy v hodnocení kvality života. Metodika je zpracovaná standardním způsobem.

K textu páté kapitoly mám několik obsahových připomínek. Ačkoliv je absolutní ztráta populace v Praze 1 v současnosti nižší, je potřeba mít na paměti, že se vztahuje též k nižšímu základu. Relativní pokles počtu obyvatel spíše graduje – tedy nezpomaluje se (str. 44). Zavádějící je v tomto případě i nesprávně vynesená osa času na obrázku 13. Pro sledování migrace jsou na pracovišti k dispozici data za celé transformační období 1992-2006 (ne jen 1995-2003), přikláněl bych se rovněž k využití hrubých měr namísto absolutních počtů (kapitola 5.1). Slabší je kapitola o migraci seniorů (5.3), která je čistě popisná bez náznaků vysvětlení, zejména s ohledem na rozdílnou kvalitu života v jednotlivých hodnocených územích. Zobrazení absolutních čísel (podílu z celku) v kartogramech 28 a 29 zkrsluje váhu migrace v populačně silných a slabých jednotkách. V hodnocení koncentrace vyvstává znovu otázka, zda spíše neidentifikovat izolované seniory ve vybydlených domech než koncentrace – ty jsou obecně velmi malé a nejsou vážnou hrozbou. U této kapitoly chybí hlubší zamyšlení nad účelem sledování koncentrace seniorů a resumé, zda se jedná o vysoké či nízké hodnoty koncentrace (např. index segregace, nerovnoměrnosti apod.).

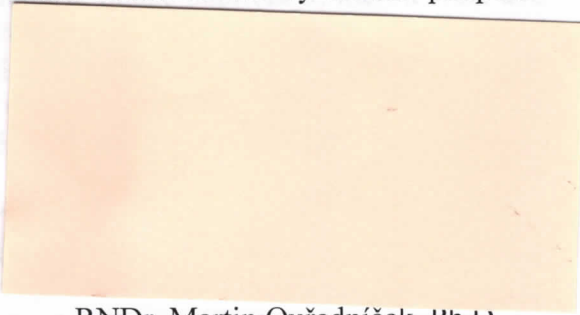
Za stěžejní část práce považuji text založený na dotazníkovém šetření. V šetření odpovídala dvě procenta trvale bydlících seniorů městské části Praha 1 (n = 149). Dotazníkové šetření bylo promyšleně sestavené a kvalitně realizované. Vynikající postřehy týkající se zaměstnaných seniorů nebo dostupnosti obchodů a služeb, které přesahují rámec geografie a vykreslují nejen kvalitu života, ale také životní styl starších rezidentů pražského centra, by měly být publikovány. Řada odpovědí je v práci pouze stručně popsána, potenciál celé baterie otázek nemohl být v práci plně využit a může sloužit dalším analýzám. Kladně hodnotím rovněž dílčí shrnutí na koncích jednotlivých subkapitol. Ačkoliv je zařazení detailních případových studií ve většině prací přínosné, zde nepřináší oproti předchozí části založené na dotazníkovém šetření žádné nové poznatky a jeví se jako nadbytečné. Závěr práce je kvalitní a shrnuje hlavní výsledky statistické analýzy i dotazníkového šetření.

Po formální stránce je práce na dobré úrovni, styl je vytříbený, text obsahuje pouze pár nepřesností (např. „urbanistický rozvoj“ (str. 13), nesprávná citace dvou a více autorů, nepřesnosti ve jménech některých autorů (Viktoria Szirmai je žena, Ladislav Rabušic bez č na konci) a urbanistických obvodů, nadpisy a úprava uvnitř excelovských grafů, řada nedokonalostí v seznamu literatury). Jedinou vadou ve stylu jazyka je opakované využívání jazykové berličky „co se týče“. Naopak kvalitní jsou kartografické podklady včetně dvou vložených mapek zpracovaných za úroveň jednotlivých domů.

Autorka využívá poznatků z prací vytvořených na katedře a prokazuje dobrý přehled v literatuře i předchozích studentských pracích. Hodnocení spokojenosti seniorů s kvalitou urbánního prostředí je navázáno na aplikovaný výzkum. Autorka zde významně přispěla k řešení části výzkumného projektu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Ve Skřivanech, 4.9. 2008

RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.
oponent diplomové práce